

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 525/2016-69

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. mája 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Kováč/Krpčiarová & partners – advokátska kancelária, s. r. o., Mateja Bela 2120/2, Lučenec, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Adriana Krpčiarová, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 2 D 110/05 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 2 D 110/05 p o r u š e n é b o l o .

2. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 448,02 € (slovom štyristoštyridsaťosem eur a dva centy), ktorú je Okresný súd Veľký Krtíš p o v i n n ý vyplatiť na účet spoločnosti Kováč/Krpčiarová & partners – advokátska kancelária, s. r. o., Mateja Bela 2120/2, Lučenec, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 525/2016-34 z 23. júna 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 2 D 110/05 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«(...) Porušovateľom základných práv a slobôd sťažovateľky je Okresný súd Veľký Krtíš a notársky úrad notára JUDr. Pavla Tótha, so sídlom Banícka č. 10, Veľký Krtíš.

Okresný súd Veľký Krtíš vydal dňa 25.11.2005(...) poverenie pre notára ako súdneho komisára na prejednanie dedičstva po por. [REDAKOVANÉ] rod. [REDAKOVANÉ], zomr. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

Od vyššie uvedeného dňa (25.11.2005) poverený súdny komisár postupoval v konaní spôsobom, kedy nerešpektoval základné procesné postupy ustanovené Občianskym súdnym poriadkom, Občianskym zákonníkom príp. iné zákonné ustanovenia, ktorými sa ako poverený súdny komisár má pri prejednávaní dedičstva po poručiteľke riadiť. Do dnešného dňa aj napriek dostatočne zistenému skutkovému stavu, v danom prípade majetku poručiteľky, jej záväzkov, ako aj okruhu dedičov, príp. iných relevantných skutočností potrebných pre vydanie rozhodnutia, poverený notár neukončil prejednávanie dedičstva po hore uvedenej poručiteľke, resp. nevydal žiadne meritórne rozhodnutie.

Zároveň poverený notár takmer 9 rokov ignoruje rozhodnutie Okresného súdu Veľký Krtíš 2D/110/2005-140, právoplatné dňa 23.10.2006, po právoplatnosti ktorého bol

poverený notár povinný ďalej konať len so závetnou dedičkou, ktorou je sťažovateľka [REDAKOVANÉ]. Aj napriek jej snahe predložiť notárovi opakovane všetky doklady, ktoré notár mnohokrát požadoval bezdôvodne, resp. sa s niektorými odmietal vysporiadať, hoci mali vplyv na celkový objem majetku poručiťelky, ktorý bolo potrebné prejednať resp. zahrňať do majetku poručiťelky aj taký, ktorý zhrňať nemal poverený notár nepostupoval vo veci spôsobom, aby mohol predmetnú vec 2D/110/2005 ukončiť, ale naopak, bezdôvodne spôsobuje takmer 10 rokov prieťahy v tomto konaní a odmieta predmetné dedičské konanie ukončiť vydaním meritórneho rozhodnutia prípadne predložiť spis príslušnému súdu na vydanie prípadného uznesenia v zmysle Občianskeho súdneho poriadku. (...)

Posledným úkonom zo strany notára JUDr. Pavla Tótha bol „List“ zo dňa 25.05.2015, doručený dňa 29.05.2015, v ktorom konštatuje, že „na pojednávaní v mesiaci júl - august 2015 sa k dedičskému konaniu majú vyjadriť zákonní dedičia počas pobytu na území SR.“

Dávam do pozornosti Ústavného súdu SR, že poverený notár JUDr. Pavel Tóth do dnešného dňa ani len nevytýčil termín pojednávania a sťažovateľke (ani jej právnomu zástupcovi) do dnešného dňa nedoručil žiadnu informáciu príp. prípis zo strany ďalších účastníkov konania, ktorých notár považuje za zákonných dedičov. (...)

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonom stanovené procesné postupy, ako aj nevyhnutnosť rešpektovať zákonné práva závetnej dedičky (sťažovateľky) a poslednú vôľu poručiťelky, sa sťažovateľka opakovane obrátila na Okresný súd Veľký Krtíš, príp. Krajský súd Banská Bystrica so sťažnosťou na postup súdu resp. povereného notára, pričom naposledy tak urobila v máji 2015, resp. jún 2015, kedy žiadala o prijatie relevantných opatrení, ktoré zabránia ďalšiemu porušovaniu zákona ako aj bezdôvodných prieťahov v tomto konaní. Zároveň sťažovateľka upozornila príslušný súd, že bude nútená požadovať finančné odškodnenie za vyššie uvedené bezdôvodné prieťahy v predmetnom dedičskom konaní 2D/110/2005, Dnot 587/2005, ktoré preukázateľne pretrvávajú min. od 23.10.2006.

Posledná sťažnosť sťažovateľky adresovaná do rúk predsedníčky Okresného súdu Veľký Krtíš vo veci 2D/110/2005, bola vybavená listom zo dňa 11.09.2015, doručený dňa 21.09.2015, pod Spr 2068/15, kde predsedníčka súdu Mgr. Eva Strašková konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky vyhodnotila ako nedôvodnú.

V prílohe tejto sťažnosti predkladáme súdu aj ďalšie kópie opakovaných sťažností adresovaných do rúk predsedníčky Okresného súdu Veľký Krtíš, odpoveď Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 11.04.2013 na sťažnosť sťažovateľky už v roku 2013, ktorý konštatoval opodstatnenosť jej sťažnosti, ako aj ďalšie oznámenie o vybavení sťažnosti zo strany Notárskej komory SR, ktorej predsedníčka súdu opakovane postúpila sťažnosť na vybavenie, pričom podotýkam, že Notárska komora SR nie je príslušným orgánom na jej vybavenie, čo potvrdzuje aj jej odpoveď zo dňa 24.06.2009. Zároveň Notárska komora SR Spr./0815/2007 zo dňa 23.04.2007 dala sťažovateľke na vedomie, že závet formou notárskej zápisnice č. Nz 14/91 bol spísaný štátnou notárkou JUDr. Alžbetou Kondrlíkovou na Štátnom notárstve vo Veľkom Krtíši dňa 9.1.1991 a takéto dokumenty nemôže Notárska komora SR vôbec posudzovať. (...)

Podanie tejto sťažnosti na Ústavný súd SR je aj z uvedených dôvodov hodných osobitného zreteľa poslednou možnosťou sťažovateľky dosiahnuť účinnú ochranu svojich základných ľudských práv a slobôd ako aj ochranu jej ústavných práv garantovaných Ústavou SR a zabrániť tak zvyšovaniu škody ako materiálnej (sťažovateľka musí vynakladať vlastné finančné prostriedky na údržbu nehnuteľnosti ktorá je predmetom dedičstva), tak aj nemateriálnej (spočívajúcej v 10 ročnom psychickom trápení sa v relatívne jednoduchej právnej veci dedičského konania po svojej matke por. ██████████).

Na základe uvedených skutočností preto sťažovateľka požaduje priznanie finančného zadosťučinenia za spôsobené prietahy v predmetnom konaní 2D/110/2005 vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš vo výške 15.000,-€.

(...) sťažovateľka poskytla súčinnosť poverenému notárovi, pričom poukazujeme na to, že notár už roky disponuje v predmetnej veci dostatočným množstvom podkladov, na základe ktorých mohol dedičské konanie ukončiť.

(...) predmetné dedičské konanie je vedené po matke sťažovateľky, čo ešte viac umocňuje psychickú traumú sťažovateľky zo smrti jej matky, ktorú nesmierne milovala a ktorá ich s bratmi vychovávala od detstva sama, keďže otec sťažovateľky umrel ako veľmi mladý človek (sťažovateľka mala vtedy iba 8 mesiacov). Preto o to väčšie puto medzi sťažovateľkou a jej mamou (neustále v spoločnej domácnosti) počas života existovalo.

(...) konanie v predmetnej dedičskej veci prebieha už takmer 11 rokov!!!

(...) Uvedeným postupom zo strany Okresného súdu Veľký Krtíš ako aj notára JUDr. Pavla Tótha, predovšetkým ich nečinnosti, resp. činnosti v rozpore so zákonmi SR, došlo k vážnemu porušeniu ústavnosti a zákonnosti postupu v konaní pri prejednávaní dedičstva po poručiteľke [REDAKOVANÉ], zomr. [REDAKOVANÉ], podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, kedy podľa vyššie uvedených skutočností a okolností došlo k neodôvodneným prietahom v predmetnom dedičskom konaní 2D/110/2005 vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš ako zo strany okresného súdu, tak aj zo strany povereného notára JUDr. Pavla Tótha. (...)»

2.1 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Veľký Krtíš a notára JUDr. Pavla Tótha v konaní vedenom pod sp. zn. 2D/110/2005, Dnot 587/2005 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Veľký Krtíš v konaní vedenom pod sp. zn. 2D/110/2005 ako aj poverenému notárovi JUDr. Pavlovi Tóthovi sp. zn. Dnot 587/2005 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ], priznáva finančné zadostučinenie v sume 30.237,32 € (slovom: tridsaťtisícdeväťdesiatšesť eur a tridsaťdva centov), (pozostávajúce z náhrady spôsobenej škody vo výške 15.237,32 € a 15.000,- ako zadostučinenie za spôsobené prietahy v konaní) ktoré je Okresný súd Veľký Krtíš povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Okresný súd Veľký Krtíš je povinný uhradiť sťažovateľke [REDAKOVANÉ] trovy tohto konania v sume 296,44 € (slovom dvestodeväťdesiatšesť eur a štyridsaťštyri centov) na účet Advokátskej kancelárie Kováč/Krpčiarová & partners, s.r.o., zast. JUDr. Adrianou Krpčiarovou, so sídlom M. Bela č. 2, Lučenec 984 03, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. (...)“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 983/16 zo 17. augusta 2016 (ku ktorému bola pripojená aj chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní, ako

aj vyjadrenie notára ako súdneho komisára a taktiež vyjadrenie zákonného sudcu) a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 12. septembra 2016 a jeho doplnením z 23. septembra 2016.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Po oboznámení sa s obsahom spisu sp. zn. 2D/110/2005 k predmetnej sťažnosti dávam nasledovné vyjadrenie :

- zákonným sudcom vo veci vedenej na OS VK pod sp. zn. 2D/110/2005 je t. č. JUDr. Slavomír Cimerman,

- dňa 2. februára 2005 bol súdu doručený úmrtný list [REDAKOVANÉ], na základe ktorého súd uznesením zo dňa 11. februára 2005 č. k. 2D/110/2005 podľa § 175a ods. 2 O. s. p. začal konanie v dedičskej veci po poručiťelke [REDAKOVANÉ] zomrelej dňa [REDAKOVANÉ] a ten istý deň podľa § 38 ods. 1 O. s. p. poveril notára JUDr. Alžbetu Kondrlíkovú na vykonanie potrebných úkonov vo veci prejednávania dedičstva po poručiťelke,

- dňa 3. marca 2005 spísaná notárom zápisnica o predbežnom vyšetrení,

- po doručení žiadaných podkladov pre konanie (archív, kataster), predložení notárskej zápisnice sp. zn. N 14/91, Nz 14/91 - závet poručiťelky, súdny komisár určil termín pojednávania na deň 3. júna 2005, nevykonané neúčast' predvolaných,

- na základe žiadosti [REDAKOVANÉ] dňa 25. novembra 2005 vec odňatá súdnemu komisárovi JUDr. Alžbete Kondrlíkovej a dňa 25. novembra 2005 bol vo veci súdom poverený na vykonanie úkonov JUDr. Pavol Tóth v súlade s rozvrhom práce a spisu mu bol predložený,

- súdnym komisárom opätovne dňa 27. decembra 2005 žiadané aktuálne podklady pre konanie,

- dna 11. januára 2006 na základe výzvy súdneho komisára osobne [REDAKOVANÉ] oznámila jej známe údaje ohľadom dedičov poručiťelky (pracujú v zahraničí).

- na termín pojednávania dňa 26. januára 2006 sa účastníci konania resp. predvolaní nedostavili

- na termín dňa 24. februára 2006 sa dostavil len [REDAKOVANÉ] - vnuk poručiťelky (oboznámený s podkladmi i závetom), dovoľáva sa relatívnej neplatnosti závetu poručiťelky,

- na termín 7. marca 2006 zásielky neprevzaté, opakovane výzvy tiež neprevzaté (č. l. 105-111),
- dňa 6. apríla 2006 sa k súdnemu komisárovi dostavil [REDACTED] - vnuk poručiteľky, ktorý prehlásil, že dedičstvo neodmieta a namieta relatívnu neplatnosť závetu,
- vykonávané úkony spojené s pátraním po pobyte [REDACTED] - vnuka poručiteľky,
- termín pojednávania dňa 5. júna 2006 prítomná len [REDACTED], oboznámená s výsledkami dokazovania, odročené na termín 12. júna 2006 - tiež prítomná len [REDACTED], vykonaný súpis dedičstva,
- na termín 4. júla 2006 sa nedostavil volaný [REDACTED],
- termín dňa 14. septembra 2006 prítomný len právny zástupca [REDACTED] a [REDACTED], žiadosť právneho zástupcu o prerušenie dedičského konania za účelom podania žaloby o určenie neplatnosti poslednej vôle poručiteľky,
- uznesením zo dňa 4. októbra 2006 č. k. 2D/110/2005-140 prerušené konanie o dedičstve na čas sporového konania (v prípade nepodania žaloby do 30 dní od doručenia uznesenia, dedičský súd bude pokračovať v dedičskom konaní (právoplatné 23. októbra 2006),
- dňa 15. februára 2007 doručené oznámenie právneho zástupcu [REDACTED] a [REDACTED], že dedičov už nezastupuje,
- dňa 15. februára 2007 prítomná len [REDACTED], nutnosť odročenia, dedičia neboli oboznámení so súpisom dedičstva, [REDACTED] upozornila na svoju neprítomnosť od 5. marca 2007 do 28. marca 2007.
- opakovaný pokus súdneho komisára o vyjadrenie dedičov k súpisu dedičstva,
- dňa 29. marca 2007 sa dostavil k súdnemu komisárovi dedič [REDACTED], tento navrhol dedičskú dohodu s [REDACTED], určený termín na 4. apríla 2007,
- na termín dňa 4. apríla 2007 sa dostavili [REDACTED] a [REDACTED], ktorá nesúhlasila s dedičskou dohodou ani s odhadom hodnoty nehnuteľnosti zo strany obce, nesúhlasila aby dedičmi boli i vnuci poručiteľky [REDACTED] a [REDACTED],
- dňa 11. apríla 2007 [REDACTED] doručila žiadosť o prerušenie dedičského konania do 30. júna 2007 za účelom „odborného posúdenia závetu“,

- uznesením súdu zo dňa 10. mája 2007 č. k. 2D/110/2005-168 ustanovený do dedičského konania znalec z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľnosti

- uznesením súdu zo dňa 25. mája 2007 č. k. 2D/110/2005-171 zamietnutý návrh na prerušenie konania, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 22. augusta 2007 sp. zn. 13CoD/101/2007 potvrdil,

- dňa 25. mája 2007 podala sťažnosť predsedovi Okresného súdu Veľký Krtíš

- ustanovený znalec zvolal ohliadku nehnuteľnosti, ktorej ocenenie mal vykonať na deň 21. júna 2007, znalca telefonicky žiadala zrušiť termín z dôvodu jej študijného zaneprázdnenia, znalec dňa 30. decembra 2007 určil termín ohliadky na 8. januára 2008,

- listom zo dňa 2. januára 2008 požiadala o zrušenie termínu ohliadky,

- dňa 27. decembra 2007 podala na súd návrh na obnovu konania v dedičskej veci sp. zn. 2D/110/2005 spolu so žiadosťou o vylúčenie Okresného súdu Veľký Krtíš z konania za predpojatost' a žiadosťou „o predbežné opatrenie s odkladným účinkom na plnenie povinností uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš 2D/110/2005 zo dňa 23. októbra 2007,

- dňa 3. januára 2008 doručila Krajskému súdu v Banskej Bystrici žiadosť o zrušenie termínu ohliadky adresovaný znalcovi

- na základe vyjadrenia vyššej súdnej úradníčky JUDr. Jany Fabianovej, okresný súd uznesením zo dňa 25. februára 2008 č. k. 2D/110/2005-228 rozhodol, že vyššia súdna úradníčka JUDr. Jana Fabianová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci,

- uznesením zo dňa 25. februára 2008 č. k. 2D/110/2005-230 rovnako súd rozhodol, že JUDr. Tóth nie je vylúčený z úkonov súdneho komisára vo veci vedenej pod sp. zn. 2D/110/2005,

- dňa 10. marca 2008 doručené okresnému súdu odvolanie voči obom citovaným uzneseniam,

- Krajský súd v Banskej Bystrici uzneseniami zo dňa 14. apríla 2008 č. k. 13CoD/84/2008-244 a č. k. 13CoD/85/2008-245 obidve uznesenia okresného súdu potvrdil

- znalec opakovane vyzvaný na predloženie znaleckého posudku,
- dňa 31. decembra 2008 [REDACTED] doručila okresnému súdu podanie, ku ktorému mala byť vypočítaná dňa 2. marca 2009 spolu so znalcom, ktorý sa na termín dostavil ([REDACTED] nie) a uviedol, že [REDACTED] opakovane zmarila vykonanie ohliadky nehnuteľnosti (č. l. 267).
- dňa 30. apríla 2009 doručený súdu znalcom termín ohliadky 7. mája 2009,
- dňa 4. mája 2009 doručená predsedovi súdu sťažnosť [REDACTED] na konanie súdneho komisára (vybavená predsedom súdu ako nedôvodná dňa 24. júla 2009),
- dňa 12. mája 2009 oznámil znalec [REDACTED], že vykonanie ohliadky rodinného domu bolo štvrtýkrát zmarené [REDACTED],
- uznesením okresného súdu zo dňa 7. septembra 2009 č. k. 2D/110/2005-305 bola [REDACTED] uložená poriadková pokuta, podané odvolanie,
- krajský súd uznesením zo dňa 5. septembra 2009 č. k. 13CoD/77/2009-337 potvrdil uznesenie okresného súdu o uložení pokuty,
- dňa 14. decembra 2009 [REDACTED] požiadala súd o odpustenie uloženej poriadkovej pokuty,
- okresný súd uznesením zo dňa 25. januára 2010 č. k. 2D/110/2005-347 rozhodol, že sa [REDACTED] uložená pokuta neodpúšťa,
- dňa 31. decembra 2010 stále nezložený preddavok na znalecké dokazovanie, ktorý mala zložiť [REDACTED],
- dňa 28. júna 2010 na Krajský súd B. B doručené „odvolanie, návrh a žiadosť“ [REDACTED] (č. l. 373 a nasl.),
- po námietke zaujatosti Mgr. Straškovej (podané na sudcu trestné oznámenie [REDACTED]) vec pridelená Mgr. Milanovi Vargovi, ktorý nebol vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10. januára 2011 č. k. 15Nc/69/2010-405),
- na základe žiadosti vyššej súdnej úradníčky JUDr. Jany Fabianovej ([REDACTED] podala na túto trestné oznámenie) okresný súd uznesením zo dňa 3. novembra 2011 č. k. 2D/110/2005-412 vylúčil VSÚ JUDr. Fabianovú z prejednávania a rozhodovania veci sp. zn. 2D/110/2005, [REDACTED] podáva dňa 1. decembra 2011 odvolanie proti tomuto uzneseniu,

- *Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 23. januára 2012 č. k. 14CoD/24/2011-429 odvolanie [REDAKOVANÉ] odmietol,*
- *v priebehu sústavného rozhodovania o podaniach [REDAKOVANÉ] a následných jej odvolaniach, bol znalec [REDAKOVANÉ] vyčiarknutý zo zoznamu znalcov - súd mu uznesením zo dňa 7. mája 2012 č. k. 2D/110/2005-446 priznal znalečné,*
- *uznesením okresného súdu zo dňa 20. júna 2012 č. k. 2D/110/2005-449 bol do konania ustanovený znalec z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností [REDAKOVANÉ],*
- *znalec predložil súdu dňa 20. augusta 2012 znalecký posudok, spis vrátený súdnemu komisárovi,*
- *dňa 5. novembra 2012 uznesením č. k. 2D/110/2005-498 rozhodol o priznaní odmeny a náhradu hotových nákladov,*
- *dňa 19. novembra 2012 [REDAKOVANÉ] doručila okresnému súdu „návrh na opravu odôvodnenia uznesenia č. k. 2D/110/2005-498“ (č. l. 501 a nasl.),*
- *keďže [REDAKOVANÉ] nezložila zálohu na trovy dokazovania, Krajský súd Justičná pokladnica Bratislava rozhodol o nariadení výkonu rozhodnutia prikázaním pohľadávky oprávneného odpísaním účtu (č. l. 503),*
- *uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. júna 2013 č. k. 16CoD/5/2013- 519 súd návrh [REDAKOVANÉ] o opravu odôvodnenia uznesenia zamietol,*
- *[REDAKOVANÉ] podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2D/110/2005-446*
- *uznesením krajského súdu zo dňa 5. marca 2014 č. k. 13CoD/2/2014-542 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 2D/110/2005-446,*
- *dňom 3. apríla 2014 vec pridelená JUDr. Slavomírovi Cimermanovi (od 1. apríla 2014 Mgr. Varga nie je sudcom),*
- *súd vzhľadom na nevrátenie doručeníek od účastníkov konania, ktorí sa zdržiavajú v zahraničí, musel pristúpiť k reklamácii dňa 3. júla 2014,*
- *dňa 12. novembra 2014 spis opäť vrátený súdnemu komisárovi na pokračovanie v dedičskom konaní,*

- po doručení aktuálnych podkladov pre konanie, bol určený termín pojednávania 16. marca 2015, [REDAKOVANÉ] trvala na zohľadnení nákladov investovaných z jej strany do nehnuteľnosti - povinnosť [REDAKOVANÉ] predložiť doklady do 15 dní notárovi,

- dňa 30. marca 2015 [REDAKOVANÉ] žiada predĺžiť lehotu na doručenie dokladov o jej investíciách do 15. apríla 2015 (č. l. 628),

- splnomocnený právny zástupca JUDr. Krpčiarová podaním zo dňa 27. marca 2015 doručeným súdnemu komisárovi dňa 2. apríla 2015 napriek uvedenej žiadosti jej klientky, žiada o pokračovanie v dedičskom konaní (č. l. 629),

- dňa 28. apríla 2015 telefonicky súdnemu komisárovi oznámené účastníkom konania [REDAKOVANÉ], že na území SR sa [REDAKOVANÉ] (jeho splnomocnený zástupca a účastník konania) bude zdržiavať v mesiacoch júl - august 2015 (č. l. 633),

- dňa 29. apríla 2015 [REDAKOVANÉ] doručila súdnemu komisárovi ďalšie podanie -doplnenie majetku spolu s prílohami (č. l. 634 a nasl.),

- na termín dňa 30. júla 2015 sa [REDAKOVANÉ] a jej právny zástupca nedostavili,

- uznesením okresného súdu zo dňa 27. januára 2016 č. k. 2D/110/2005-653 odkázal [REDAKOVANÉ] na podanie žaloby o určenie že do dedičstva patrí jej pohľadávka z titulu vynaložených investícií vynaložených do predmetu dedičstva a jej výške, dňa 18. februára 2016 doručené odvolanie [REDAKOVANÉ] proti tomuto uzneseniu,

- dňa 5. apríla 2016 spis predložený na rozhodnutie odvolaciemu súdu v Banskej Bystrici (zapožičaný okresnému súdu),

Ako vyplýva v danom prípade z vyššie uvedeného, i keď je trvanie napadnutého dedičského konania neprimerané, zdanlivé prieťahy v konaní sú spôsobené následkom správania sa samotnej sťažovateľky [REDAKOVANÉ]. Ako je citované aj v samotnej sťažnosti účastník konania musí postupovať tak, aby sám nespôsobil zbytočné prieťahy v konaní, napríklad neodôvodnenou neúčastou na pojednávaniach, včasné vyjadrenie sa k výzve súdu. Musím konštatovať, že správanie zo strany sťažovateľky súdu resp. súdnemu komisárovi vlastne nedalo možnosť rozhodnúť vo veci samej. Súd i súdny komisár plynule konali bez prieťahov, ale museli rozhodovať o sústavných podaniach sťažovateľky, ktorá absolútne nespocovala so súdnym komisárom, ani pôvodne ustanoveným znalcom. Proti každému rozhodnutiu súdu podávala odvolanie (na čo má nepopierateľné právo).

Dĺžku konania tiež ovplyvnila skutočnosť, že účastníci konania [REDACTED] a [REDACTED] sa dlhodobo zdržiavajú v zahraničí.

Pokiaľ vo svojej sťažnosti sťažovateľka žiada, aby jej bolo priznané finančné zadostučinenie vo výške 30.237,32 Eur, ktoré má pozostávať z bližšie nešpecifikovanej škody spôsobenej súdom vo výške 15.327,32 Eur a sumy 15.000,- Eur za spôsobené preťahy v konaní, i uplatnené trovy konania navrhujem zamietnuť ako nedôvodné.

Mám za to, že vo veci súd konal plynule a bez preťahov. Z týchto dôvodov žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky, aby sťažnosti nevyhovel.

V zmysle § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR a o konaní pred ním, na verejnom pojednávaní senátu ústavného súdu netrvám.»

3.2 Notár (súdny komisár) JUDr. Pavol Tóth popísal chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodal tieto relevantné skutočnosti:

«I. Skutková a právna zložitosť sporu

- Poručiťka závetom vo forme notárskej listiny dedičstvo poručila svojej dcére [REDACTED], rod. [REDACTED], [REDACTED], opomenula pritom svojich troch ďalších potomkov (vnukov), ktorí dedičstvo neodmietli a namietali relatívnu neplatnosť závetu podľa § 479 Obč. zák. Právny zástupca dvoch neopomenuteľných dedičov, JUDr. Veselý však namietal aj absolútnu neplatnosť závetu, preto na návrh súdneho komisára bolo vydané Uznesenie 2D 110/2005-140 dňa 04.10.2006 a dvaja opomenutí vnuci boli odkázaní na podanie žaloby na súd o určenie absolútnej neplatnosti závetu. Na čas sporového konania súd dedičské konanie prerušil. Žaloba v určenej lehote nebola podaná, súd pokračoval v konaní so závetnou dedičkou a neopomenuteľnými zákonnými dedičmi, ktorým po namietaní relatívnej neplatnosti prináleží tzv. povinný dedičský podiel po 1/12-ine k celku.

- Túto skutočnosť závetná dedička nevie akceptovať a o dedičstvo sa nemieni s nikým deliť. Zastáva názor, že „súd po márnom uplynutí lehoty na podanie žaloby podľa Uznesenia 2D 110/2005-140 mal vydať meritórne rozhodnutie o potvrdení celého dedičstva závetnej dedičke a konanie ukončiť.“ Nie je ochotná spolupracovať a akceptovať právny názor súdneho komisára. V tomto ju jednoznačne podporuje aj zvolená právna zástupkyňa.

- *Obaja zákonní dedičia žijú v cudzine, komunikácia s nimi je komplikovaná, vzťahy medzi nimi a závetnou dedičkou (ich tetou) sú vážne narušené.*

II. Procesné úkony od začatia konania dosiaľ(...)

III. Prekážky postupu konania podľa § 107 a nasl. O.s.p.

Prekážky takéhoto charakteru na strane účastníkov neboli.

IV. Prietahy spôsobené sťažovateľkou

- *výnimkou jediného, nezúčastnila sa žiadneho ďalšieho pojednávania v prítomnosti ostatných účastníkov konania. Spolu vôbec nekomunikovali, pričom mala zo strany spoludedičov navrhnutú dedičskú dohodu.*

- *nechcela sa deliť o dedičstvo, preto neakceptovala žiadny procesný úkon súdu, podávala sťažnosti, zmarila množstvo termínov na vykonanie ohliadky súdnym znalcom, podávala trestné oznámenia na súdnych úradníkov, opätovne podávala námietky zaujatosti sudcov a iné.*

- *z takých a podobných dôvodov som ako súdny komisár takmer 6 rokov (od 31.12.2008 do 12.11.2014) nemal spis u seba.*

V. Súdne prietahy

Nepripúšťam, že prietahy boli spôsobené súdnym komisárom či súdom.

VI. Prietahy považujem za zbytočné zo strany účastníčky [REDAKOVANÉ], ktorá sa riadila klamnými predstavami o dedičských nárokoch. Napriek 10 rokov trvajúcemu konaniu si myslím, že nebyť jej negativistického postoja k veci, konanie by bolo ukončené v primeranom čase do dvoch rokov.

Z hľadiska plynulosti konania ďalšou prekážkou na strane účastníkov bola okolnosť, že zákonní dedičia sú usadení v cudzine a komunikácia s nimi, doručovanie písomností boli zdĺhavé.

VII. Iné okolnosti

Keďže z Uznesenia 2D 110/2005-653 môže vzniknúť dojem, že súdny komisár zámerne oddiaľuje ukončenie veci, chcem poznamenať, že k vydaniu Uznesenia som sa rozhodol preto, lebo pohľadávka [REDAKOVANÉ] z titulu investícií prihlásená v plnej výške znalcom zistenej všeobecnej ceny domovej nehnuteľnosti som považoval za neserióznou výsmech tohto účastníka voči zákonným dedičom a za isté pohrdanie súdom.

Na druhej strane, že pohľadávka dediča, ako investičné náklady do časti dedičstva sa má vyriešiť v dedičskom konaní (aj keď postupom podľa § 175k ods. 3 O.s.p.), lebo od tohto určenia sa odvíja rozsah dedičského práva toho-ktorého dediča, pričom nejde o spor o dedičské právo. Myslím si, že závetná dedička by v sporovom súdnom konaní (po ukončení konania) neobstála so svojou pohľadávkou ani z pohľadu § 80 písm. c) O.s.p..

K verejnému pojednávaniu na ústavnom súde by som chcel uviesť, že pokiaľ ústavný súd prijme právny názor dedičského súdu, že v tomto dedičstvom konaní účastníkmi okrem závetnej dedičky sú aj ďalší zákonní dedičia, potom od verejného pojednávania podľa môjho názoru nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.»

3.2 Zákonný sudca JUDr. Slavomír Cimerman uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Nepochybne možno konštatovať, že za prieťah v konaní môže len sama účastníčka - dedička, ktorá neustále podávala nesúvisiace s vecou podania a opravné prostriedky o ktorých museli súdy rozhodovať. Tento záver vyplýva z obsahu spisu. Sťažovateľka sa voči súdu správala častokrát pohrdavo a nerešpektovala výzvy, ktoré jej boli adresované v snahe urýchlene ukončiť vec. V tomto smere sa možno v plnom rozsahu stotožniť s argumentáciou notára JUDr. Pavla Tótha, ktorú podal vo vyjadrení k sťažnosti.

Je nutné ešte poznamenať, že v minulosti som pojednával vec pod zn. 9C/174/2008 v ktorej sa stala neúspešnou účastníčkou. Vec je právoplatne skončená. Po skončení konania menovaná podala na moju osobu trestné oznámenie, čo len dokumentuje jej postoj k súdu a správaniu sa ako účastníka konania. Účastníčka v každej veci, ktorá bola alebo je vedená na súde volila rovnaký postup, keď sa nemohla domôcť práva ktoré jej nepatrilo, tak podávala sťažnosti predsedovi súdu resp. orgánu notárskej komory a pokiaľ ani tam nebola úspešná, tak podávala trestné oznámenia orgánom činným v trestnom konaní.

Sťažnosť sťažovateľky považujem za nedôvodnú a neopodstatnenú, preto navrhujem vyniesť výrok, že právo sťažovateľky v dedičskej veci porušené nebolo a nepriznať jej nemajetkovú ujmu a náhradu trov konania.“

3.3 Právna zástupkyňa sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedníčky okresného súdu, notára a zákonného sudcu v posudzovanom konaní zaujala toto stanovisko:

«(...) 1. K vyjadreniu Okresného súdu Veľký Krtíš:

Vyjadrenie Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 17.08.2016 sa snaží chronologicky načrtnúť priebeh predmetného dedičského konania vedeného pod č.k. 2D/110/2005 po por.

Vo svojom vyjadrení sa snaží navodiť dojem, že sťažovateľka spôsobila takto neúmerne dlhé prejednávanie dedičstva - dedičské konanie, pričom sa odmieta vyjadriť ku skutočnosti, prečo ignoruje právoplatné uznesenie zo dňa 04.10.2006, právoplatné dňa 23.10.2006, ktorým boli zákonní dedičia vyzvaný na podanie žaloby o neplatnosť závetu, pričom boli upozornení, že pokiaľ tak v stanovenej lehote neurobia, v ďalšom konaní sa bude prejednávať dedičstvo len so závetnou dedičkou, ktorou bola a aj je sťažovateľka

S ohľadom na uvedenú skutočnosť sa preto argumenty o predlžovaní tohto konania pre správanie sťažovateľky javia ako neopodstatnené, nakoľko sťažovateľka nemala počas konania právne zastúpenie, svojich práv sa snažila domôcť prostredníctvom zákonných inštitútov, ktoré jej zákon umožňoval, pričom v prípade, ak sa sťažovateľka nestotožnila s postupom prípadne niektorým rozhodnutím vydaným v rámci predmetného dedičského konania, využila iba svoje zákonné právo podať opravný prostriedok prípadne námietku zaujatosti, pokiaľ mala pochybnosť o nezaujatosti niektorého člena senátu 2D, príp. notára. Skutočnosť, že napr. jej námietky zaujatosti boli opodstatnené, dokazuje aj fakt, že väčšina sudcov Okresného súdu Veľký Krtíš sa v prípade osoby vyjadrila, že sa cíti byť zaujatá.

Pokiaľ notár príp. súd nariadili nejaké úkony v predmetnej veci, snažila sa ich dodržať, pokiaľ to bolo v jej možnostiach. Nakoľko v rokoch 2007 - 2009 diaľkovo študovala na vysokej škole v Prahe, jej časové možnosti boli zúžené, nakoľko popri štúdiu aj pracovala. V prípade, že mala nejaké skúšky príp. termín obhajoby resp. štátnic a zistila, že termíny kolidujú, obratom o tom upovedomila notára, príp. súdneho znalca. Aj napriek tomu sa v tomto smere javí postup notára, príp. súdneho znalca, naďalej ako účelový, keďže predvolania na niektoré termíny zasielali bez časového predstihu a keď si sťažovateľka upovedomenie o termíne prevzala, zistila, že termín už bol realizovaný (napr. predvolanie na termín 06.02.2009 súdnym znalcom, doručený dňa 27.02.2009). Notár v niektorých prípadoch vyrozumienie o termíne ani len nezaslal - tak ako to uvádza

vo svojom vyjadrení o termíne naplánovanom na deň 30.07.2015, ktoré nebolo sťažovateľka a ani jej právnej zástupkyňi doručené vôbec.

Faktom stále zostáva nepochopiteľné konanie resp. nekonanie súdneho komisára JUDr. Pavla Tótha, ktorý bol predmetnou dedičskou vecou súdom poverený prejednať dňa 25.11.2005. Dňa 27.12.2005 si vyžiadal súdny komisár - notár JUDr. Tóth „aktuálne podklady“ pre konanie. Od tohto momentu sa stanovených termínov aktívne zúčastňovala sťažovateľka, pričom do 04.04.2007 sa sťažovateľka zúčastnila na prejednaní dedičstva 7 x!

Ako to vyplýva už aj z vyjadrenia Okresného súdu Veľký Krtíš, v čase od 02.02.2005 (doručenia úmrtného listu poručiťky súdu) do 04.04.2007 (viac než 2 roky) sa sťažovateľka aktívne snažila zúčastňovať sa konania a predložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie jej nárokov. Aj napriek tomu že poskytla súčinnosť, nebol notár a ani okresný súd schopní vo veci rozhodnúť a svojvoľne roky ignorovali právoplatné uznesenie z októbra 2006 ako aj fakt, že o predmet dedičstva sa sťažovateľka roky musela starať sama s neistotou, či predmetné dedičstvo bude v jej vlastníctve, resp. v akom podiele.

S poukazom na uvedené máme za to, že Okresný súd Veľký Krtíš nesie plnú zodpovednosť za prieťahy spôsobené v tomto konaní, či už svojou nečinnosťou, nezákonným postupom, prípadne neprijatím takých opatrení, ktoré by ďalším prieťahom v tomto konaní zabránili a umožnili tak účastníkom dedičského konania domôcť sa svojich zákonných práv a tým aj právnej istoty garantovanej Ústavou SR.

2. K vyjadreniu Notára JUDr. Pavla Tótha

Vyjadrenie notára JUDr. Pavla Tótha hodnotíme ako účelové s cieľom rovnako navodiť dojem, že za 10 rokov trvajúce dedičské konanie, ktoré viedol menovaný notár od 25.11.2005, nesie zodpovednosť výlučne sťažovateľka.

Notár sa odmieta vo svojom vyjadrení venovať skutočnosti, prečo nepostupoval v súlade so zákonom a potom, ako zákonní dedičia nenapadli platný závet, ignoroval obsah tohto závetu a svojvoľne rozširoval a modifikoval okruh dedičov, bez ohľadu na skutočnosť, že o predmet dedičstva je potrebné sa starať, aby sa do skončenia dedičského konania neznehodnotil. Počas obdobia od 25.11.2005 do 04.04.2007 sa sťažovateľka na podnet notára zúčastnila viac než 7 x aktívne prejednaní dedičstva, no aj napriek jej súčinnosti nebol schopný a ani ochotný vydať vo veci meritórne rozhodnutie. Svoje konanie sa notár snaží ospravedlňovať tým, že nemohol zabezpečiť účasť všetkých dedičov (predovšetkým

zákonnych). Toto tvrdenie notára sa rovnako javí ako účelové, keďže zákonní dedičia mali právneho zástupcu, ktorý ich zastupovanie ukončil dňa 15.02.2007. Pokiaľ notár nevedel zosúladiť všetkých domnelých dedičov na jeden termín a hrozilo neúmerne predlžovanie dedičského konania, mohol využiť ďalšie zákonné možnosti na zabezpečenie plynulého priebehu konania a vyzvať konkrétnych dedičov zverejnením vytyčeného termínu príp. výzvy, aby sa prihlásili vyhláškou na úradnej tabuli. Notár tak neurobil, no pokračoval v zvláštnych požiadavkách voči sťažovateľke ohľadne predkladania rôznych podkladov, ktoré už v tom čase mal v spise k dispozícii (predovšetkým ohľadne súpisu aktív a pasív dedičstva ako aj ich hodnoty).

Pokiaľ sa sťažovateľka na postup súdu sťažovala k rukám predsedníčky súdu, k tejto sa vyjadril notár a následne bola uvedená sťažnosť postúpená predsedníčkou Okresného súdu Veľký Krtíš na „vybavenie“ Notárskej komore SR (viď. č.l. 644, 648). Aj z uvedeného postupu je zjavné, že Okresný súd Veľký Krtíš ani v tomto prípade nepostupoval v súlade so zákonom, keďže sťažnosti vybavuje predseda súdu a nie iný orgán resp. inštitúcia.

Rovnako je potrebné uviesť, že nie je pravdou, tak ako to uvádza notár JUDr. P. Tóth, že sa sťažovateľka nezúčastnila žiadneho pojednávania, resp. v prítomnosti ostatných dedičov, keďže prejednávani sa nezúčastňovali domnelí zákonní dedičia, nie sťažovateľka.

S poukazom na uvedené je zjavné, že notár si v predmetnom dedičskom konaní 2D/110/2005 odmieta pripustiť akékoľvek svoje pochybenie, pričom rovnako nikde nezaujal stanovisko ku skutočnosti, prečo ignoruje roky právoplatné uznesenie z októbra 2006, po právoplatnosti ktorého mal konať už len so sťažovateľkou.

3. K vyjadreniu sudcu JUDr. Slavomíra Cimermana

Sťažovateľka sa s vyjadrením sudcu JUDr. Slavomíra Cimermana nestotožňuje, nakoľko mu bol predmetný spis pridelený až dňa 03.04.2014, teda po viac ako 9 rokoch od začatia konania, pričom sa menovaný sudca vyjadruje ku konaniu 9C/174/2008 (vedenej pravdepodobne na Okresnom súde Veľký Krtíš - sudca neuvádza na ktorom súde sa predmetné konanie viedlo). Predmetné konanie nemá s predmetným dedičským konaním 2D/110/2005 nič spoločné, pričom sudca JUDr. S. Cimerman neuvádza všetky okolnosti predmetného prípadu, ktoré by poskytli seriózny pohľad na predmetný prípad, opäť sa ale venuje skutočnosti, že sťažovateľka využívala svoje právo podávať opravné prostriedky

v predmetnom konaní. Zároveň konštatuje, že sa účastníčka mala správať voči súdu pohrdavo, čo nie je pravdou a toto svoje tvrdenie sudca JUDr. S. Cimerman neopiera o žiadne konkrétne skutočnosti a pravdepodobne vychádzajú len z jeho osobného pocitu, resp. nesympatie voči sťažovateľke.

Konštatujeme, že snaha opätovne vykresľovať sťažovateľku ako osobu, zodpovednú za 10 rokov trvajúce dedičské konanie je možné hodnotiť ako snahu odvieť pozornosť od pochybení na strane Okresného súdu Veľký Krtíš ako aj notára - súdneho komisára JUDr. Pavla Tótha. Sudca JUDr. Slavomír Cimerman nikde vo svojom vyjadrení neuvádza, aké opatrenia prijal na to, aby sa predmetná dedičská vec mohla ukončiť vydaním meritórneho rozhodnutia.

Na záver je nutné skonštatovať, že jedinou dedičkou majetku po poručiťelke je sťažovateľka, pričom si sťažovateľka dlhodobo kladie otázku, či je toto dôvod, prečo v predmetnom dedičskom konaní 2D/110/2005 nie je možné vydať meritórne rozhodnutie. Súd ako aj poverený súdny komisár by predsa mali vždy postupovať nezaujato a s ohľadom na všetkých účastníkov konania ako aj fakt, aby sa ich postupom nespôsobilá nikomu škoda a ani iná ujma. V tomto prípade sa žiaľ nebral zo strany súdu a ani povereného notára žiaden ohľad na skutočnosť, že poručiťelka bola matkou sťažovateľky, a ani na fakt, že sťažovateľka je nútená roky investovať a udržiavať predmet dedičstva v stave spôsobilom na užívanie, resp. v takom stave, aby sa neznehodnotil.

S poukazom na uvedené stanovisko sťažovateľky ako aj obsah podanej sťažnosti navrhujeme, aby Ústavný súd SR sťažnosť pre porušenie jej ústavných práv uznal ako opodstatnenú a priznal jej požadovanú náhradu majetkovej ujmy ako aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prietahmi v predmetnom dedičskom konaní 2D/110/2005 vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš.

Zároveň súdu oznamujeme, že netrváme na ústnom pojednávaní vo veci.»

V doplnení svojho vyjadrenia z 23. septembra 2016 právna zástupkyňa sťažovateľky uviedla, že:

«(...) sťažovateľka predkladá nasledovné doplňujúce dôkazy k „Stanovisku... zo dňa 12.9.2016; k vyjadreniu notára JUDr. P. Tótha na strane 3 pod - 482, ktoré preukazuje aj

výpoveďou v konaní vedenom pod sp. zn. OP VK 1 Pn 56/16/6610-23 zo dňa 19. septembra 2016, doručené dnes 23.9.2016.

Nekonečné zúfalstvo nad nevyožiteľnosťou vlastníckeho práva ako závetnej dedičky po nebohej mojej matke ma vedie k tomuto mimoriadnemu doplneniu stanoviska, ktoré navrhujem zohľadniť. Sú to posledné dôkazy snahy využitia opravných prostriedkov v konaní.

S poukazom na predkladané dôkazy sťažovateľky ako aj obsah podanej sťažnosti navrhujeme, aby Ústavný súd SR sťažnosť pre porušenie jej ústavných práv uznal ako opodstatnenú a priznal jej požadované náhradu majetkovej ujmy ako aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej priet'ahmi v predmetnom dedičskom konaní 2D/110/20005 vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš.»

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

5. Pokiaľ ide o chronológiu úkonov okresného súdu v napadnutom dedičskom konaní, ktoré uviedla predsedníčka okresného súdu v bode I./3.1 tohto nálezu, možno konštatovať, že tieto skutkové okolnosti sa spornými nestali, keďže ani sťažovateľka vo svojich replikách nemala námietky voči takto opísanému skutkovému stavu. Rovnaké relevantné skutočnosti zistil aj ústavný súd z obsahu súvisiaceho spisu, preto pri posudzovaní napadnutého konania z týchto vychádzal, avšak opomenul duplicitné opísanie týchto úkonov.

III.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či vo veci dedičského konania postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 D 110/05 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

8. Ústavný súd už v rámci svojej predchádzajúcej činnosti judikoval, že úkony notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve sú úkonmi súdu, a preto aj nimi možno spôsobiť zbytočné prietahy, za ktoré nesie zodpovednosť všeobecný súd (III. ÚS 47/00).

9. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého

jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

10. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s pobytom dediča v zahraničí (Londýn) a s potrebou opakovaného znaleckého dokazovania, avšak neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania – ako to bude ďalej uvedené – ústavný súd nepripisuje na vrub týmto skutočnostiam. Po právnej stránke možno danú dedičskú vec považovať za štandardnú, ktorá sa osobitne nelíši od obdobných konaní tohto druhu.

11. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, treba poukázať predovšetkým na to, že, ako to z chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva (pozri bod I/3.1 tohto nálezu), k neprimeranému predĺženiu tohto konania prispela najmä samotná sťažovateľka tým, že v rokoch 2007 – 2012 rôznymi právne dovoľenými postupmi (napr. podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o ustanovení znalca) oddiaľovala, ale najmä právne nekorektnými postupmi (napr. štyrikrát neospravedlnene oddialila vykonanie miestnej ohliadky) doslova obštruovala vykonanie znaleckého posudku. Za sústavné obštrukcie pri vykonaní znaleckého posudku jej bola uznesením č. k. 2 D 110/05-305 zo 7. decembra 2009 právoplatne uložená aj poriadková pokuta, ktorá vzhľadom na jej správanie v napadnutom konaní ani nebola odpustená. Okrem uvedeného k predĺženiu napadnutého konania prispela sťažovateľka tým, že z 15 nariadených pojednávaní sa nezúčastnila na 9 z nich a okrem toho 1 pojednávanie svojvoľne opustila pred ukončením.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka svojím postupom v podstate sama znemožnila okresnému súdu/súdnemu komisárovi plynulo konať v danej dedičskej veci.

Pokiaľ sťažovateľka podala nespočetné procesné návrhy (návrhy na odňatie veci súdnym komisárom, odvolania proti každému dosiaľ vydanému rozhodnutiu, a to aj procesnému, námietky predpojatosti súdnych komisárov, predsedu súdu, vyššieho súdneho úradníka, trestné oznámenia a pod.), ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi (napr. podľa vtedy aktuálne platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Samozrejme, sťažovateľka si za takýchto okolností musela byť vedomá toho, že dôjde k predĺženiu predmetného konania a že je to tiež dôvod, že vec nemohla byť ukončená v kratšom časovom horizonte. *Z uvedených dôvodov však (hoci ich vybavenie si vyžadovalo celé roky) využitím* možností daných procesnými predpismi neboli vyvolané zbytočné prietahy v napadnutom konaní aj keď v danom prípade došlo k neúmernému predĺženiu napadnutého konania.

12. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a vychádzajúc z chronológie úkonov vykonaných okresným súdom a účastníkmi konania v danej veci konštatuje, že okresný súd/súdny komisár konal vo veci plynulo a priebežne a vo veci nebol v podstate nečinný. Posudzované konanie však prebieha už od 2. februára 2005 a v súčasnosti trvá už dvanásť rokov, hoci treba dodať, že v dôsledku využitia opravných a iných právnych prostriedkov sťažovateľkou sa spis 5x nachádzal na krajskom súde, celkove na dobu viac rokov, ktoré obdobie nemožno pričítať na vrub okresného súdu.

Významnejšiu nečinnosť teda nemožno pričítať okresnému súdu. Ústavný súd však v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Ústavný súd konštatuje, že pri celkovom trvaní posudzovaného konania v období od začiatku roka 2011 do začiatku 2012 neboli úkony súdu vždy efektívne, konkrétne okresný súd v tomto období nedostatočne kontroloval činnosť znalca. Samo osebe toto obdobie

neefektívnej činnosti ešte nemusí byť kvalifikované ako zbytočné priet'ahy v konaní, avšak v kontexte neobvykle dlhého trvania napadnutého konania bez meritórneho rozhodnutia už nadobúda charakter zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Okresný súd takmer jeden rok vo veci nevykonal efektívne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa s'ťažovateľka ako i ostatní účastníci konania počas napadnutého dedičského konania nachádzali, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva s'ťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

13. Pretože v čase rozhodovania ústavného súdu o veci s'ťažovateľky bolo napadnuté konanie prerušené uznesením okresného súdu č. k. 2 D 110/05-653 z 27. januára 2016, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

14. S'ťažovateľka sa domáhala aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 30 237,32 €, z dôvodu „*spočívajúcej v 10 ročnom psychickom trápení sa v relatívne jednoduchej právnej veci dedičského konania po svojej matke por.* ██████████“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je dostatočným zadosťučinením pre s'ťažovateľku. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že okresný súd konal v napadnutom konaní priebežne s výnimkou takmer ročného neefektívneho konania, pričom dbal na záujmy a právnu istotu účastníkov konania, na druhej strane s'ťažovateľka svojím často obštrukčným správaním v podstate sama znemožnila okresnému súdu/súdnemu komisárovi plynulo konať v danej dedičskej veci (pozri bod 11. - správanie s'ťažovateľky).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

15. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 9. októbra 2015, podanie sťažnosti z 11. novembra 2015 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 12. septembra 2016). Za dva úkony vykonané v roku 2015 patrí odmena v sume dvakrát po 139,83 € a režijný paušál dvakrát po 8,39 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2016 patrí odmena v sume 143 € a režijný paušál 8,58 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 448,02 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

16. Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2017